სახალხო გაზეთი

№ 785 შაბათი, 29 დეკემბერი 1912 წ.

განცხადების ფასი. ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 15 კ., უკანასკნელზე 10 კ. სხვა ადგილებიდან ქაქაესის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტიტით ტექსტის წინ 20 კ., უკან 10 კ. სამგლოვიარო განცხადების დაბეჭდვა პირველ გვერდზე ოთხ-ჯერ საღამოს 4 საათამდე ღირს 3 მ., 4 საათის შემდეგ მიიღება მხოლოდ თვით სტამბა „შრომა"-ში, მუხრანის ქუჩა, და ელერები 2 მანეთი.

განცხადებანი იმ პირთა, ფირმათა და დაწესებულებათაგან, რომელნიც ქაქაესის გარეშე არიან, ან მთავარი კანტორები და განყოფილებანი აქვთ, მიიღება მხოლოდ სავაჭრო სახლის ლ. და მ. მეტცლ და ამხ.-ბის განცხადებათა ცენტრალურ კანტორაში მოსკოვში, მიასნიცკის ქ., ს. სიტოვისა და მის განყოფილებებში: პეტერბურგში—მორსკაია 11, ვარშავაში—ცარ მალკოვსკის ქ. 130, ბაოსში—ბირჟის მოედანი.

ხელის მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებები მიიღება „სახალხო გაზეთი"-ს რედაქციაში და კანტორაში ყოველ-დღე კვირა-უქმეების გარდა, დილის 9 საათიდან 3-მდე. საღამოთი 5-დან 7-მდე.

ხელ-მოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება, რაც შეეხება ... წერილები და კორესპონდენციები სულ არ ... თვით მხოლოდ დიდი წერილები და მოთხრობები ... პარაკვა შეიძლება ყოველ-დღე, კვირა-უქმეების გარეშე, ... საათიდან ნაშუადღევს 3 საათამდე. ადრესის გამოცვლა 40 კაპ.

რედაქცია და კანტორა იმყოფება: ტფილისში, სასახლის ქ., სარაჯიშვილის სახ. № 6. ფოსტის ადრესი წერილებისა და ფულისთვის: ტფილისი, ქართული „სახალხო გაზეთი" 190.

ტელეფონი № 12-29

გაზეთის ფასი წელიწ. 8 მ. 50 კ. ცალკე № ყველგან 5 კ.
„ „ თვეში — 75 კაპ. დამატებიანი 7 კ.

ეროვნულ-დღიური საპოლიტიკო და საალიტერატურო გამოცემა.

გამართულია ხელის მოწერა 1913 წლის

წელიწადი მეოთხე — **„სახალხო გაზეთზე"** — წელიწადი მეოთხე

ეროვნულ-დღიური გაზეთის ვარდა 1913 წელსაც გაზეთს ეძლევა „სურათებიანი დამატება" (კვირაობით).

პრემიად 1913 წლის წლიური ხელის მომწერნი მიიღებენ ორ წიგნს

1) უცხოეთის მწერლები. (400 გვ.) 2) ქართველი მწერლები. (500 გვ.)

გაზეთის ფასი ყველა პრემიებით წელიწადში 8 მ. 50 კ., ნახევარი წლით 4 მ. 50 კ., ერთი თვით 75 კ.

იმ ხელისმომწერმა, რომელიც **ორივე პრემიის** მიღებას **ფოსტით** მოისურვებს, გასაგზავნ ხარჯად უნდა გამოგზავნოს ხელის-მოწერის ფასთან ერთად კიდევ **ათი შაური.** ვინც რედაქციის კანტორაში მიიღებს პრემიას, იმას ეს ფული არ გადახდება.

ხელის მოწერის პირობები: 1) წლიურ ხელის მომწერთ გაზეთის ფასი (8 მან. 50 კ.) შეუძლიანთ გადაიხადონ ნაწილობით, მხოლოდ აუცილებლად შემდეგს ვადებზე: ხელის მოწერისთანავე 3 მ., 1 აპრილამდე 2 მ., 1 თებერვამდე 2 მ., 1 ივნ.-ნისთვამდე 1 მ. 50 კ. 2) გაზეთის გამოწერა შეიძლება მხოლოდ თვის 1 რიცხვიდან, მხოლოდ სრული თვეებით და არა უმეტეს 1913 წლის გასულისა. **ხელის მოწერა გამართულია:** 1) „სახალხო გაზეთი"-ს კანტორაში (სასახლის ქუჩა, სარაჯიშვილის სახლი, შესავალი ეზოდან), რომელიც ღიაა დილ. 9—3 ს.-მდე და საღ. 5—7 ს.-მდე, გარდა კვირა-უქმეებისა. 20 ქრისტიშობისთვიდან კი ღია იქნება: დილ. 9 ს.-დან საღ. 8 ს.-დე, კვირაობით და დღესასწაულებში დილ. 11 ს.-დან ნაშუადღ. 3 ს. 2) ქ. შორის წერა-კითხვ. გამავრცელ. საზოგ. მთავარ გამგეობის წიგნის მაღაზიაში: სასახლის ქუჩა, თავად აზნაურთა ქარვასლა. 3) **ფოსტით.** Тифлисъ, Глав. газ. „Сахалхо Газети". Почт. ящ. 190.

ქართ. შორის წ.-კითხ. გამავრცელებელ საზოგადოების გამგეობა აცხადებს, რომ კვირას, 30 დეკემბერს, ქვაშვეთის ეკლესიაში, გადახდილი იქნება წლის წირვა და პანაშვიდი წ.-კ. საზოგადოების დამაარსებელი წევრის ქვილმოქმედის

ნიკოლოზ ბესარიონის ძე ღოღობერიძის

სულის მოსახსენებლად. წირვა დაიწყება დილის 10 საათზე, პანაშვიდი წირვის გათავებისათანავე. 1668

კვირას, 30 დეკემბერს,

ნიკოლოზ ბესარიონის ძის ღოღობერიძის

გარდაცვალების წლის თავზე. **ქვაშვეთის** წმ. გიორგის ეკლესიაში გარდახდილი იქნება წირვა და პანაშვიდი გარდაცვალებულის სულის მოსახსენებლად, რასაც **განსვენებულის ნებრს აღმასრულებელნი ე. ს. თაქაიშვილი** და **ფ. გ. გოგიჩაიშვილი** აცნობებენ საზოგადოებას.

წირვა დაიწყება დილის 9 საათზე, პანაშვიდი—12 ს. ქვაშვეთის ეკლესიაში. პანაშვიდის გათავების შემდეგ, პანაშვიდი გადახდილი იქნება აგრეთვე განსვენებულის საფლავზედა, 11½ საათზე, **დიდუბის** ეკლესიის გალავანში. 5

კნ. სოფიო ათანასეს ასული ჯავახიშვილისა შვილებითურთ უღრმეს მადლობას უძღვნის ყველას, ვინც მათის განსვენებულის ძვირფასის ქმრისა და მამის

თ. ალექსანდრე ივანეს ძის ჯავახიშვილის

ხსოვნას და დასაფლავებაზე დასწრებით პატივი სცა, ან დეპეშით თუ წერილით სახლობას სამძიმარი გამოუცხადა. 1

---

26 დეკემბერს გარდაიცვალა

ალექსანდრე ესტატეს ძე ეგაძე,

რასაც აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ **მეუღლე განსვენებულისა შვილებითურთ.** დაკრძალვა კვირას, 30 დეკემბერს, სოფელ ტრძნისში, საგვარეულო აკლდამაში. 2

ტელეფ. № 795. ქართული თეატრი ტელეფ. № 795.

კვირას, 30 დეკემბერს, 1912 წ., ქართ. დრ. სახ. დასის მიერ ვასილ ალ. ფაშაშიძის და ვლ. ალექსი-მესხიშვილის მონაწილეობით წარმოდგენილი იქნება ცნობილი ისტორიული პიესა ალ. ივ. სუმბათაშვილ-იუჟინისა

ღალატი

დრამა 5 მოქმ. თარგმ. გრ. ყიფშიძისა.

ახალი დეკორაციები და ტანისამოსი, ახალი მიზან-სცენები.

მონაწილეობას ღებულობენ: ქ-ნნი გოგოლაშვილი, დავითაშვილი, კარგარეთელი, ლოლუა, ჩერქეზიშვილი, ჯავახიშვილი. ბ-ნნი: აბაშიძე, ალექსი-მესხიშვილი, აბდუშელი, ალექსიძე, გუნია, გამყრელიძე, მატარაძე, მგალობლიშვილი, სარაული, შალიკაშვილი.

დასაწყ. საღ. 8 ს. ადგილებ. ფასი ჩვეულებრივია.

1623 რეჟისორი **ვალ. შალიკაშვილი.** ქართ. დრ. სახ. ადმინისტრ.

ქ. გორი.

გორის ქალაქის დარბაზი.

შაბათს, 29 დეკემ.

ტფ. ქართ. საამხ. მომღერალ-მგალობელთა გუნდი".

(დაარსებული 1910 წ.)

მიხეილ კავსაძის ლოტბარობით, გამართავს

ქართულ სახალხო კონცერტს

(გუნდის ფონდის გასაძლიერებლად).

25 კაცისაგან შემდგარი გუნდი, ახლად შეკერილ ქალაჯებში და გლეხურ ტანისამოსში გამოწყობილი, 3 განყოფილებად შეასრულებს ხალხურ სიმღერებს სოფლის ცხოვრებიდან და აგრეთვე ბ. **რატილის** მიერ გადაღებულ ევროპიულ სიმღერებსაც. **ურმულ,—თ. ჯანდიერი, ფანდურს,—ბ. გოძიაშვილი, ზამთარიოს,—ძმ. კავსაძენი** და სხვ. დაწვრილებით პროგრამებში. ◆ ბილეთების ფასი 40 კ. 2 მ. ბილეთ. იყიდება ბ. მაჭავარიანის სტამბაში და ბ. არჩვაძის მაღაზიაში. **დასაწყ. საღ. 8 ნახ. ს.**

885 გამგე **ნიკ. კავსაძე,** მოროგი წევრნი: **ნ. ჭრელაშვილი** და **ნ. ლეონავა.**

დოქტორი მედიცინისა ბერლინის უნივერს. გ. გ. მეგრაგიანცი

წამლობა ჭლექისა, ფილტვებისა, ძვლებისა, და სხვა ორგანოთა **ტუბერკულინ**

შინაგან სნეულებით ავადმყ. წამლობა კიდევ რადიისა და ელექტრონის პრეპარატებით, იღებს ყოვ.-დღ. **ახალ ბინაზე** დილ. 9—12 ს. და საღამ. 5—7 საათ. ადრესი: **სოლოლაკი,** ბებუთოვის ქ., № 23 (განოვის ქ. კუთხე). **ტელეფ. 7—92.** 847

მუსულმანთა აუდიტორია.

სახალხო წარმოდგენა № 7.

შაბათს, 29 დეკემბერს, 1912 წ., ხარფუხის ქარფული სახალხო წარმოდგენების მმართველ წრის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

ციმბირელი

კომედია 4 მოქ. ა. ცაგარლისა.

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ-ნნი ზ. რდალი-შვილისა, მეხუზლასი, კავთელი და ფეიქრიშვილი. ბ.ბ. ესენაფ. ნტოვი, მინაბოგარელი, შაბირიშვილი, ჯანველოვი, ყარამანაშვილი, ჯ-ვახიშვილი და პაპინაშვილი.

დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

ანტრაქტებში დაუკრავს წრის სიმებიანი ორკესტრი მანუკინის ხელმძღვანელობით. ბილეთების ფასი 4—10 კ. მორიგი გამგეობის წევრი ს. თითბერიძე — რეჟისორი **ს. პეპანოვი.** ადმინისტრაცია წრისა. ათი ბილეთი უფასოდ დაეთმობათ უმუშევართ და ცუდა ხალხს. 3

?

1531.

მიიღება ხელის მოწერა 1913 წლისათვის

ორშაბათის საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

წელიწადი მესამე — **„თემი"** — წელიწადი მესამე

რედაქცია და კანტორა:

Редакція газ. „ТЕМИ", домъ Діасамилзе, Ольгинская № 4.

გაზეთი სდგას პარტიათა გარეშე.

◆ **გაზეთი გამოვა იმავე პროგრამით, როგორც 1911 და 1912 წ.** ◆

გაზეთის დანიშნულება: „თემი", როგორც ეროვნული გაზეთი, ემსახურება მთელი ქართველ ხალხის **კულტურულ განახლებას.** უპირველეს ყოვლისა, იგი აქცევს ყურადღებას ჩვენი **მშრომელი ხალხის** ფერთო მასსის ინტერესებსა და საჭიროებას, რადგანაც მშრომელი ნაწილი შეადგენს ქართველი ერის უფლება-მიხდილ უმრავლესობას. „**თემი**" გამსჭვალულია მამფლეშვილური გრძნობით და არა ზოოლოგიური პატრიოტიზმით. „**თემის**" იდეალია—ნახოს ჩვენი საქართველოც სხვა ერთა შორის **საკაცობრიო კულტურის** სალაროში თავის წვლილის შემტანი. „თემს" სწამს, ქართველი ერის ბედნიერება გადაბმულია სხვა შეზობელ ერთა ბედნიერებაზე, ამიტომ იგი ემსახურება მათ შორის დადებულ მეგობრო **კულტურულ კავშირს.**

საქართველოს ყველა თვალსაჩინო ადგილებში „თემს" ჰყავს საკუთარი კორესპონდენტები.

◆ ის ხელის მომწერლები, რომელნიც ამ ხანად გაიხდიან გაზეთის წლიურ ფასს, **მიიღებენ ორ პრემიას:**

1) მარტში **ს. აბაშელის ლექსთა კრებულს,** ავტორის სურათითა, ბიოგრაფიით და **ივანე გომართელის** კრიტიკულის წერილით.

2) ნოემბერში—**კ. მაყაშვილის ლექსთა კრებულს** ავტორის სურათით და ბიოგრაფ.

ფასი გაზეთისა: წლიურად 7 მ. 50 კ., ნახევარი წლით 1 მ. 25 კ., ერთი თვით 25 კ.

კანტორა ღიაა ყოველ დღე დილის 10 საათიდან 2 საათამდის.

1670 რედაქტორ-გამომცემელი **გრ. დიასამიძე.**

მიიღება ხელის მოწერა 1913 წ.

ნახატებიან საყმაწვილო ჟურნალ

„ნაკადულ"-ზე.

წელიწადი მეცხრე.

გამოვა ჩვეულებრივი პროგრამით, საგანგებოდ არჩეულ სარედაქციო კომისიის ხელმძღვანელობით.

ორი გამოცემა:

მცირე წლოვანთათვის 24 წიგნი

მოზრდილთათვის . . 12 წიგნი

ეღირება წლიურად 5 მან., ნახევარი წლით 3 მან., ცალკ-ცალკე თვითო გამოცემა 3 მ., საზღვარ-გარეთ 7 მ.

წლიური ხელის მომწერნი მიიღებენ **საჩუქრად ამერიკელ მწერალ ქალის პარიეტ ბიჩარ სტოუს რომანს ზანგთა განთავისუფლების დროიდან** ◆ „**ბიძია თომას ქოხი**", ◆ სრულ თარგმანს. წიგნში იქნება 80-ზე მეტი სურათი და ჩართული ექნება ავტორის სურათი და ბიოგრაფია. თარგმანის რედაქცია და ინგლისურ დედანთან შედარება იკისრა **ილია ნაკაშიძემ.** ჟურნალი „ნაკადული" მცირე წლოვან და მოზრდილ. 1910 წ. ნება დართულია კავკასიის ოლქის სამოსწავლო მზრუნველისაგან ქართულ სკოლებში სახმარებლად. **ხელის მოწერა** შეიძლება **ტფილისში**—„ნაკადულის" რედაქციაში, ზუბალაშვილის სახ., გოლოვინის პრ. 8, და წერა-კითხვის საზოგადოების მაღაზიაში, სასახლის ქუჩა.

1159 რედაქტორი **ნინო ნაკაშიძე.** გამომკე ელი **ო-დ პავლე თუმანიშვილი.**

ქ. შ. წერა-კითხ. გამ. საზოგ. წიგნის

მაღაზია

ამზადებს ქართულ წიგნების ახალს

კატალოგს.

ვისაც ჰსურს თავისი გამოცემა შეტან... იქმნას ამ კატალოგში, ვთხოვთ გამოგზავნოს წიგნები საკ. მისიოდ. ცნობა შიიღება 1 ივნვრამდე. 1141.

დღესასწაულებისათვის

მივიღე

საუკეთესო და ბუნებრივი

კახური ღვინოები

ვედრო 2 მ. 40 კ.-დან—5 მანათამდე. ბოთლი 15 კ.-დან—40 კაპეიკამდე.

ბაგრატიონის ქუჩა, არქიელის მოედნის ახლოს, სახლი კოწეწოვისა № 10.

3.1567.1. პატივისცემით **სოლომონ კურდღელაშვილი.**

ტფილისის ქერქის სამკურნალო

ახლად გადაკეთების შემდეგ, ავადმყოფები მიიღებიან ...ლერმეის ბაღა, საკუთ. სახლი, № 7, მიხეილის პრეკსპექტისა და მეტცელის სასტუმროს ახლო.

ტელეფონი № 590.

ამბულატორიული განყოფილება მოწყობილია 50 საწოლით, ცალკე ნომრებით და საერთო ოთახები განსაკუთრებითი სამშობიარო განყოფილება.

მოქალაქეთა ... **ავადმყ.** ... **ამბულატორიულ** ... **ავადმყ.** ... **ექიმებ.** ... **ავადმ.** ... **ავადმ.** ... **ავადმ.** ... **ავადმ.** ... **ავადმ.** ... **ავადმ.** ...

ექიმები:

დავითიანი რ. ს. (ყოველ დღე) 1—2.
მანსვეტაშვილი ვ. მ. (ორშაბ., ოთხშაბ. და პარასკ.) 2—3.
მალალაშვილი ... ... (სამშაბ. და შაბათობით) 10—12.
მიქელაძე შ. ა. (ყოველ დღე) 12½—1.
ფედორეროვი ... (ყოველ დღე, გარდა ოთხშაბ. და კვირისა) 12—1.

ქირურგ. ... ... **ავადმ.** ...

მარკევიჩი ვ. ლ. კონსულტატი (ყოველ-დღე 11½—12½.)
მელიქ-შვილი ნ. მ. (ყოველ დღე) 10—1.
ოორბადოვი რ. ბ. (ყოველ დღე) 12—1.
ე. ა. ენგელ-მელიქ-შახნაზაროვისა (სამშ. ხუთშაბ. შაბათ.) 11½ 12½.

ქალთა და ... ... **ავადმ.** ...

ბეჭიერ-ქალი ვერბიცკი-ფირადოვისა ლ. (ყოველ დღე) 11—12.
თაკანაძე ... ... (ყოველ დღე) 1—2.
მელიქიშვილი ნ. ... (ყოველ დღე) 10—1.
სულაქოვი ... ... (ყოველ დღე) 12—1.

ბავშვთა ... ... **ავადმ.** ...

ექ. ქალი ბაქრაძე-დედაბრიშვილისა (ყო დღე, გარდა ოთხ.) 1—1½ ს.
მიქელაძე შ. ა. (ყოველ დღე) 12½—1.
ფედორეროვი ე. გ. (ყოველ დღე გარდა ოთხშაბ. და კვირისა) 12—1.

ნერვ. ... ... **ავადმ.** ...

ჩედევანიშვილი მ. ა. (შაბათობით) 10½—11.
დავითიანი რ. ს. (ყოველ დღე) 1—2.
ფონდოევი, გ. ს. (ყოველ-დღე) 1—2 ს.

ყელ. ... ... **ავადმ.** ...

ათენიანეცი ნ. ა. (ყოველ დღე) 12½—1½
ორემბოვსკი ნ. ს. (ყოველ დღე) 1½—2.

ფილტვ. ... ... **ავადმ.** ...

მუსხელიშვილი ვ. ს. (ორშაბათობით, ოთხშაბ. და პარასკ. 2—2½.

კანონ. ... ... **ავადმ.** ...

დიასამიძე ა. ნ. (ყოველ დღე) 11½—12½.

სამკურნალოს აქვს მოწყობილი საკუთარი სამეკოლქიმიო და ბაქტერიოლოგიური ლაბორატორია. სისხლის გასინჯვა, ათა მანგ. **Wasserman.** რეკვისათვის 50 კ., საწოლები ½ მ. დაწყებული. ცალკე ოთახი 5 მანეთიდან. მშობიარობა 10 დღე ჩოლოთ ღირს 40 მ. ოპერაციები, კოხსულტაციები, შარდის ბუშტისა და მილების კატეტერიზაცია; „**606**" „**914**" **და ნაბლის შეშხეპუნება,** ელექტრონით წამლ., მასაჟი, ყვავილის 1010

ვასწავლი

ქართულ

„სიმღერა-გალობას"

ჩაწერა და მიღება ყოველ დღე, ავ-ქალის მოედანი № 11, **მიხეილ კავსაძესთან.** 886

ელექტრონისა და რენტგენის

სამკურნალო

მიხ. გედევანიშვილისა

ავადმყოფებს იღებს ყოველ-დღე დილ. 12—1., საღამოს 6—7 ს., გაშინჯვა და გადაღება რენტგენის სხივებით. ვერა, ყორღანოვის ქ. № 20. წ. 122

ექიმი **ალ. სოლოლაშვილი** იღებს ავადმყოფებს 9—2 საათ. და 4—5 საათ. გოლოვინის პრ. № 12. 1334

ექიმი **ს. ი. ბაქელიშვილი** იღებს ავადმყოფებს შინგნეულ და ვენერიულ ავადმყოფებს, დილით 9—12 ს. და საღამოს 6—8 ს. **დიდუბე,** საგურამოს ქუჩ. № 21, სახლი ხრამელაშვილისა. 1411

ექიმი **ი. კ. აბაკელია** იღებს **შინაგან** და **ბავშვთა სნეულებიან** ავადმყოფებს ყოველ დღე საღამოს 4½—6½ საათ. **ელისაბედის ქ. № 7,** ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ. 789

ექიმი **ი. ი. ბერიშვილი** სწამლობს **საშარდე** ორგანოთა, **ათაშანგისა** და **კანის** ავადმყ.; **ვასსერმანის** რეაქციით იკვლ. ათაშანგ. მოწამლ. სისხლს. მიღება ნაშუადღ. 3—5½ ს. **ელისაბედ ქ.,** № 94, საფოსტო განყოფი. პირდაპირ. 530

საგურთალოზე

მშვენიერ ალაგას, ახლად აშენებულ ეკლესიისა და დიდების მომავალ ხიდის იალოზ-ბლად დაიბრა 20 დესეტინა მამული და იყიდება წვრილ ნაგრებად ხელ-მისაწვდენელ ფასებში. მსურველთ შეუძლიანთ მიჰმართონ ოლდას ქუჩაზე, სახლი № 6, სო-ლომონ ივანეს ძე **თბილთაქაშვილს**, დილის 8 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე. საღამოს 5 საათ...ან 8 საათამდე. უმორჩილესად ვთხოვთ მიწის მყიდველებს, რომ **თავის დროზე შემოიტანონ დარჩენილი ვალი**, თანახმად ჩვენგან მი-ცემულ კვიტანციისა. (წ. 3020

ვაგზლის კერძო სამკურნალო

გარედან ყოველ დღე მოსიარულე ავად-მყოფთათვის.

ვაგზლის ქუჩა. № 8. ტელეფონი № 695.

ე. ს. ვაშაკიძე. ყოველ დღე, შინაგან. ავადმყ. 9½ ს. 10 ს.

ა. ნ. დიასამიძე. ყოვ. დღე. კვირ. და. სიფილ. კანისა და ვენერ. 11—11½ ს.

ბ. ა. პოპოვი. ყოვ. დღე, კვირ. გარდ-ყელ, ყურ და ცხვ. სნეულ. 11—11½.

ექ. ქალი ოსტელიანისა—იღებს ქალთა ავადმყოფებს. სამშ. ბათობით ხუთშაბათო-დღით და შაბათობით 11—11½ საათ.

ნ. მ. მელიქიშვილი. ქირურგიული და ქალთა ავადმყ. 1—2 ს.

ივ. გომართელი.—ყ.-დღ. შინაგ. 2—3 ს. მიკროსკოპიული, ბაქტეროლოგიური, ქიმიური გამოკვლევანი; ბერედვე ყვავილის აცრა და ძიძების გასინჯვა. ფასირჩევი-ლითვის 50 კაპ.

ოპერაციები და კონსილიუმი ცოლიგებით,

წამლობა „606“ 10

ექიმი ა. ნ. დიასამიძე კანისა და ვენერიულ ავად-მყოფებს იღებს ყოვ.-დღე ნაშუადღ. 2—3 ს საღამ. 6—7 ს. ხუთშაბ. მხოლოდ დილ. 8—9 ს. კვირ. ავადმყ. არ იღებს. მოსკოვის ქუჩა, № 3. ს. ბაბაშვილისა.

ექიმი კბილისა **ნინო რცხილაძე** იღებს დილით 9—2 ს. საღ. 5—7 ს. ოლგას ქუჩის შესახვევი № 5, სახლი მაქარაშვილისა

ახალი ამბავი

ტფილისი

ფულის გამომტყუებლის შეპყრობა. ამ თვეში ტფილისში რამდენიმე ვაჭარმა მიიღო წერილი, რომლითაც უცნობნი ფულსა სთხოვდნენ. წინააღმდეგ შემთხვევაში სიკვდილით ემუქრებოდნენ. ფული სად უნდა დაედოთ, წერილში იყო აღნიშნული. ტფ. პოლიციმეისტრის განკარგულებით პოლიციელნი ჩაუსაფრდნენ უცნობებს და ერთი მათგანი შეიპყრეს, როდესაც დანიშნულ ალაგას ფულის ასაღებად მივიდა. იგი აღმოჩნდა თელავის მცხოვრები ისაია ეფრემას ძე ბალინოვი, 52 წლისა, უსაქმური. იგი ციხეში გაჰგზავნეს.

„ჩვ. დრ.“ ახალ ამბად სწერს: რუსეთის წინადადებით, **ათონის მთა** ნეიტრალ და დამოუკიდებელ სახელ-მწიფოდ გამოცხადდებაო. მას მფარ-ველობას გაუწევენ მართლმადიდებელი სახელმწიფონი. მისი მმართველობა დაექვემდებარება სტამბოლის პატრიარქის ზედამხედველობას და დაარსდება რესპუბლიკა მონასტრის ძმათა. ამ ამბის გამო, პეტერბურგელი ქართველობა წარმომადგენლებსა ჰგზავნის მეფის მოადგილესთან, რათა იშუამდგომლონ, რომ ათონის მთაზე არსებული ივერიის მონასტერი ქართველებს დაუბრუნდეს.

დღეს, 29 დეკემბერს, საზოგადო კლუბში (აბას-აბადის მოედ. № 7) **პროფესორი გრედესკული** წაიკითხავს უკანასკნელ ლექციას: „ეროვნული საკითხი დასავლეთსა და რუსეთში“.

27 დეკემბერს, საღამოს 5 საათზე, გონჩარნის ქუჩაზე მცხოვრები თ-დი გიორგი მელქისედეკის ძე ნაკაშიძე მისულა ფოსტა-ტელეგრაფის მოხელე გიორგი დიმიტრის ძე შანშიევის სახლში და დანით დაუჭრია ის და მისი მეუღლე. დაჭრილები მიხეილის საავადმყოფოში გაჰგზავნეს. შანშიევის ქალიშვილმა საშინი აღმოჩნდა; მისი მეუღლე, სამკურნალო დახმარების შემდეგ სახლში დაბრუნდა. ნაკაშიძე მე-8 საპოლიციო უბნის ბოქაულმა დააპატიმრა. ნაკაშიძეს აღმოჩნდა რევოლვერი „სმიტისა და ვისსონის“ სისტემისა, რის ნებართვაც არა ჰქონია.

1 იანვარს სახალხო სახლში **დისპუტი** გაიმართება ქალთა საკითხის შესახებ.

ტრამვაის გამოსყიდვა. როგორც ვწერდით, ქალაქის გამგეობის წევრი თ-დი ა. მ. არღუთინსკი-დოლგორუკოვი ტრამვაის დირექციის ანგარიშების შემოწმებას შეუდგა. ქალაქის გამგეობამ დაადგინა, თ-დ არღუთინსკის თანაშემწეებად მისცეს ქალაქის მთავარ ბუჰგალტერიის თანაშემწე ბ-ნი კარევი, ქალაქის მთავარი ბუჰგალტერი ტერ-დავთიანი და ბუჰგალტერები ჯანაგოვი და იოანისიანი.

სტიპენდიები. ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების გამგეობამ 27 დეკემბრის კრებაზე ვერ მოასწრო თავისუფალ სტიპენდიების განაწილება და შემდეგ კრებისთვის გადასდო.

რომანოვთა გვარეულობის სამასის წლის მეფობის იუბილეს გამო კავკასიის სხვა და სხვა ქალაქ-ტფ. ქალაქის თვითმმართველობას შეეკითხა, რა მონაწილეობას იღებთ ამ დღესასწაულშიო.

სიღნაღის ქალაქის თვითმმართველობამ ტფ. ქალაქის გამგეობას სთხოვა, მომავალ დღესასწაულზე ჩვენ წარმომადგენლად თქვენ იყავითო.

საზოგადოებანი და კრებები

დღეს, საღამოს 7½ ს., დანიშნულია **მდაბიო მოქალაქეთა წარმომადგენლების კრება,** მდაბიო მოქალაქეთა სამმართველოში (დიდი მთავრის ქუჩა № 17). კრებამ უნდა განიხილოს: მოხსენება გარდასახადთა საქმის რეორგანიზაციისა და სხვა მორიგი საქმეები.

ქალაქის საბჭოს საბიუჯეტო-საფინანსო კომისიის კრება გუშინ მოხდა. კომისიამ დაადგინა, შეიტანოს 1913 წლის ხარჯთ-აღრიცხვაში: 1) 2,200 მან. საოჯახო სიების შესასწორებლად, 2) 600 მან. სამხედრო საკრებულოს შტატის გასადიდებლად, 3) 2,000 მან. ცეცხლის მქრობელ თავისუფალ საზოგადოების სასარგებლოდ და 4) 1,700 მან. ობოლთა სასამართლო შტატს გასადიდებლად.

ქუთაისი

ქალაქის უძრავ ქონებათა **ხელმეორე შეფასების საწარმოებლად** ქალაქის საბჭომ 800 მანეთი გადასდო.

1913 წლის ქალაქის ხარჯთ აღრიცხვა ქუთაისის ქალაქის საბჭომ უკვე წარუდგინა გუბერნატორს დასამტკიცებლად

ქალაქის **საბჭოს მორიგი სხდომა** დანიშნულია 31 დეკემბერს.

სამოსწავლო მთავრობას განზრახული აქვს ქუთაისის გუბერნიაში და ბათომის ოლქში გახსნას რამოდენიმე სამასწავლებლო ინსტიტუტი. ამ ინსიტიტუტების დაარსების შესახებ სამოსწავლო მთავრობას უკვე მიწერ-მოწერა აქვს გამართული გუბერნიისა და ოლქის სხვა და სხვა ქალაქებთან და დაბებთან.

გუშინ **ქუთაისის საპყრობილეში** სხვა და სხვა მაზრების საპყრობილეებიდან ეტაფით 24 კაცი მოიყვანეს.

ქუთაისის მაზრის სხვა და სხვა სასოფლო საზოგადოებაში მომხდარი **მამასახლისების არჩევნები** სამაზრო მთავრობამ დამტკიცა.

გუშინწინ ქუთაისში **მიწას მიაბარეს** ფილხაზ ციციაშვილზე თავდასხმის დროს მოკლული ქუთაისის მესამე საპოლიციო უბნის **ბოქაული მარქაროვი.** („მერცხალი“).

გორი.

ადგილობრივ საკრებულო ტაძრის მღვდლად დანიშნა სამების სკოლის მასწავლებელი **ანტონ კასრაძე.**

ადგილობრივ სასულიერო სასწავლებლის მასწავლებლად, განსვენებულ ვ. ლაბაძის ადგილზე, დანიშნა **გიორგი მაჭარაშვილი,** რომელიც აქ წინადაც იყო მასწავლებლად. მთხოვნელი ამ ადგილისა ბევრი იყო.

სოფლად.

(ქართლი) საშინელი ამბები მოგვდის სოფელ ყარბიდან. რაღაც **ავადმყოფობა გაჩენილა და შიშის ზარი დაუცია გლეხებისათვის.** ერთს გლეხს ავად გახდომია შვიდი წლის ვაჟი. ავარდნია მუცლის წვა, პირღებინება და ფაღარათობა და მეორე-მესამე დღეს საშინელი წამე-ბით დაულევია სული. ამას ზედ მიჰყოლია მეორე ვაჟიც, ოთხი წლისა და ისიც მცირე ხანში გარდაცვლილა. ქალეხში სხვათა შორის ყოფილა გლეხ ანიაშვილის ცოლიც. ალბად ავადმყოფობა გაიყოლა თან. ორიოდე დღის შემდეგ გახდა იმავ სენით მისი ერთად ერთი თორმეტი წლის ქალი და უცებ გამოეცალა მშობელს ხელიდან. გლეხებს საგონებელში უფრო ის აგდებს, რომ მიცვალებულთ მარცხენა მხარი, თავიდან ფეხამდე, ფრჩხილებიც კი, სულ გაუშავდათ. მიმართეს მკითხავს, მაგრამ იმან წმ. გიორგიზე გაუშვირა ხელი—ისა გსჯითო. საშინელება უფრო ისაა, რომ სოფელი ყოვლად უპატრონოდ არის მიტოვებული. საჭიროა ამას დროზე მიექცეს ყურადღება ვისიც ჯერ არს, რათა სოფელს რაიმე გადამდები სენი არ მოედოს...

ს. ახალ-ქალაქი (ქართლი). მთავრობის ნებართვით დაარსდა წრე. ამ წრეს აქვს მოწყობილი ბიბლიოთეკა - სამკითხველო, სადაც იღებენ ყოველნაირ ჟურნალ-გაზეთებს. იმართება სხვა და სხვა გასართობი საღამოები. ლექციები ბუნდოვან ფანარის სურათების ჩვენებით ექიმ ვაშაკიძის მეთაურობით, საბავშვო გასართობები და ყოველნაირი გასართობი-სათამაშო. დარბაზი მოწყობილია რიგიანად და წევრებიც საკმარისად ჩაეწერნენ. საზაფხულოდ იმართება სცენა წარმოდგენებისათვის.

დროებით ვალდებულ გლეხების კან.-პროექტი

და მისი განხორციელება.

(დასასრული *)

ამის შემდეგ ბევრმა დრომ განვლო ჯ არამც თუ არა გაკეთებულა-რა მამულების მფლობელობის გამოსარკვევად, პირიქით, ეგრედ წოდებულმა დამიჯვნამ უფრო მეტი არევ-დარევა შეიტანა და საქმე ერთი ათად გაართულა. შედეგად კი ის მოჰყვა, რომ დღეს ხშირად „უსტავნაია ღრამოტა“-ში გლეხი ითვლება, ვთქვათ, თავად ანდრონიკაშვილის სანადელო გლეხად, საქმით კი მიწას ჰფლობს სულ სხვა თავადისას, ანკიდევ ხაზინისას.

ყველა ამას დაერთო ის არევ-დარევა, რომელიც გამოიწვია 50 წლის დროებით ვალდებულობის არსებობამ: მას შემდგომ, რაც „უსტავნაია ღრამოტა“ დაიწერა [1]), გლეხთა რიცხვმა მომეტებულ შემთხვევაში ერთი 10-ად იმატა, ასე რომ ერთი ნადელი ათად და ზოგან მეტადაც დანაწილდა; ზოგ „ღრამოტაში“ მოხსენებული ოჯახი სრულიად ამოსწყდა და მათი ალაგი სხვამ დაიპირა, აგრედვე ბევრიც გაიცვალ-გამოიცვალა, „ღრამოტაში“ აღნიშნული საზღვრები შეიცვალა და ბევრი აქ აღნიშნული ცვლილებანი, იმდენი ხანია მოხდა, რომ აღარც კი ახსოვს ვისმე. არის შემთხვევა, რომ სანადელო მიწის გაცვლით ხუთ-იქვს თაობის ხელში გაუვლია; ყველა ეს გარემოება მეტად ართულებს საქმეს, რადგანაც ამ ცვლილებების შესახებ შუამავლების კანცელარიებში ტყუილად იწყებთ ცნობების ძებნას, რადგანაც მათ ამაზე არც უზრუნიათ, არც თავი ჰქონდათ და, როგორც აღვნიშნე, საამისოდ არც ეცალათ.

ყველა ეს ცვლილებანი იმდენად შესამჩნევად არსებითად სცვლის „ღრამოტ“-ის შინაარს, რომ ჰკვიროობ, როცა კანონ-პროექტი კანონის გამახორციელებელთ სახელმძღვანელოდ „უსტავნაია ღრამოტას“ აძლევენ; ალბად, ავტორთ ეგონათ, რომ ყველა ეს ცვლილებანი აღნუსხული ექნებათ შუამავლებს, რადგანაც კანონი ავალებთ ამას და ეს კი თავის თავად მოწმობს ავტორების მხრივ როგორც თვით სანადელო მიწების დღეგანდელ ვითარების უცოდინრობას, ისე შუამავლების შესახებ ბუნდოვან წარმოდგენას, ეს მით უმეტეს, რომ ავტორნი კანონ-პროექტისა ამ დახლართულ საქმის გამომსწორებლად სახავენ შუამავლებს, ესე იგი, იმათ ვისაც დაუდევრობას ამ საქმის დახლართვაში უდიდესი დანაშაული მიუძღვის. მართლაც და როგორ უნდა დაავალოთ ისეთ რთულ იურიდიულ ხასიათის კვანძების გამოხსნა,—როგორიც არის, მაგ., როდესაც სანადელო გლეხი სარგებლობს თ. აბაშიძის, ან ხაზინის მამულით და „ღრამოტით“ კი ითვლება ანდრონიკაშვილისად, — ისეთ შუამავლებს, რომელთაც, როგორც ვნახეთ, უბრალო წაკითხულის გაგება არ შეუძლიანთ და დღემდის მათდამი რწმუნებული საქმე თუ არ აუწყდაუწყეთ პირადად მაინც უყურადღებობით და მცონარეობით საქმეში მთელი ანარქია შეტანილი.

გამოსყიდვის ობიექტის და მასზედ აღმოცენებულ დაინტერესებულ პირთა ურთიერთობის აქ ნაჩვენები სირთულე ცხად ჰყოფს, რომ კანონ-პროექტის ნაბოძები ორგანიზაცია გამოუსადეგარია და მაშასადამე მოითხოვს შესაფერ, რთულს ორგანიზაციასაც. სახელდობრ თუ სანადელო მიწების გამოსყიდვა მარტო ქალაქზე არ უნდა დარჩეს და რეალური ხასიათიც უნდა მოიპოვოს, მაშინ საჭიროა არა ერთ პირზე დამყარება, როგორც სჩადიან კან.-ა-ის ავტორები, არამედ კოლეგიალური ხასიათის ორგანიზაცია, საცა უნდა შედიოდეს, შუამავალის გარდა, გლეხთა ორი სინდისიერი რწმუნებული (ეს კანონ-პროექტიც მიუღია მხედველობაში, მაგრამ ისეა ნათქვამი რომ თითქოს შუამავლის ნებაყოფლობაზე იყვეს დამოკიდებული და ამის გარდა არც არის განსაზღვრული მათი უფლებანი), ორი მემამულე, იურისტი და აუცილებლად მიწის მზომელი; ყველა ესენი სწორ უფლებიანი უნდა იყვნენ. იურისტის ხსენება **კანონ-პროექტებში** სულ არ არის, რაც შეიძლება მიწისმზომველს მისი მოწვევა დამოკიდებულია შუამავლისა და დინტერესებულ პირთა, ეკანონებულ შუამავლებში მიწის მზომელი ან ერთ-ერთ ადგილას ... ფული, ... მეტად აბრკოლებს, მაშინ როდესაც მიწის მზომელი ასე საჭიროა, ფასი უნდა ხაზინიდან იყვეს დანიშნული და არავის სურვილზე არ უნდა იყვეს მინდობილი მის მოწვევა.

თვითეულ შემთხვევაში უნდა მოიწვიონ დაინტერესებული პირნი, გლეხიც და მემამულეც,—რომელნიც თავიანთ პეტენზიებით წარსდგებიან ზემოაღნიშნულ სამსჯავროს წინაშე, საცა საქმე უპ	აციოდ უნდა გაირჩეს, თორემ კანონ-პროექტის მიერ ნაჩვენები გზა განსაჩივრებისა, ესე იგი საგლეხო საკრებულო საიმედო არ არის, რადგანაც, როგორც გამოცდილებამ გვაჩვენა, მას შეუძლიან მთელი 10 წლობით გააგრძელოს საკითხის გადაწყვეტა და ეს კი ძველებურ მდგომარეობის დატოვებას გვიქადის. მით უმეტეს რომ საგლეხო საკრებულო თავის ღონეზე უკედ ვერ გადასჭრის საკითხს ადგილობრივ, ჩვენ მიერ ნაჩვენებ კომისიაზე, საცა იქნებიან უფრო ეცოდნე საქმესთან ახლო მდგომნი პირები, ვიდრე ეს საკრებულოშია.

ამ სალიკვიდაციო კანონ-პროექტს ჯერ კიდევ ორი ინსტანცია აქვს გასავლელი, ვიდრე იგი კანონად გადაიქცევა, მაგრამ რამდენადაც გაზეთებიდან ვიცით, საბჭო უკვე ჩქარობს და კომისიისათვისაც გადაუცია, ამიტომ საჭიროა რაც შეიძლება დავეშუროთ და ყოველივე ღონე ვიღონოთ, რათა კანონ-პროექტის განმახორციელებელ ორგანიზაციის შემადგენელობაში შესაფერი ცვლილება იქნეს შეტანილი; რადგანაც ამის იმედი თ-აზ-ის წარმომადგენელისა არა გვაქვს (ამის თავმდები მისი ამდენი ხნის სიჩუმე.) ამიტომ ისევ ჩვენმა დეპუტატებმა უნდა მიქცინ ყურადღება და ეცადნენ საბჭოს პროგრესიულ წევრებზე რაიმე გავლენა იქონიონ, შესწორებანი შეტანინონ; ეს მით უმეტეს რომ ესეთი შესწორების შეტანა საბჭოსაგან არ გამოიწვევს პროტესტს, რადგანაც მათთვის აოაფერ საშიშოს არ წარმოადგენს და საქმისთვის კანონ-პროექტის განსახორციელებლად ხსენებული ცვლილებანი დიდ მნიშვნელოვანია.

მროველი.

ქართული საღამო ადესაში.

ქართული საღამო ადესაში 1908 წლიდან არ გამართულა.

ტოლმაჩევის სუსხი ქართველებსაც ხელს არ აყრიდა.

საზოგადოდ ქართულ საღამოს ერთი დიდი ღირსება აქვს გადმოხვეწილ ქართველთათვის: მათი შეერთება და ერთი მიზნით გამსჭვალვა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საზოგადოებრივი ჰანგები

მე-XVII—XVIII-საუკ. ქართულ მწერლობაში

(დასასრული *)

გურამიშვილიც სწორედ ასეთ ხანაში სცხოვრობდა. ეს იყო ხანა საზოგადო გათახსირებისა. ამან გულის სიღრმემდე აუშფოთა დ. გურამიშვილი, რომელსაც შილლერისებ შეეძლო ეთქვა: „მე მოვალეობად შევიქმნი შური ვიძიო საქართველოს გათახსირებისთვის, და მეევ სამარცხვინო ბოძზე გამოვაკრავ ყოველ მის ლაქებსაო.“ და აკი გამოაქვეყნა კიდეც. მან არაფერი არ დამალა, რადგან ჰირის მალვა ქვეყანას არ მოუხდებოდა, და ყოველი უარყოფითი მხარე ქართველებისა, ნათელ ფერადებით გამოხატა და მქადაგებლად შეიქმნა.

მისი პოეზიის უმთავრესი ჰანგი—სამშობლოს სიყვარულია. არჩილივით, ესეც დასტირის საქართველოს, რომელიც უცვლელად გადავიდა მე-17 ს.—მე-18-ში, რომელშიაც გურამიშვილი სცხოვრობდა. ერთმანეთის გაუტანლობა, შური, მტრობა, ღალატი, ანუ როგორც თვით პოეტი ამბობს:

...„თქმა ერთმანეთის ძვირისა,
ამპარტავნობა და შური, ურცხვად
გატეხა პირისა,
„ავაზაკობა, ქურდობა, გზებზედ
დასხდომა მზირისა,
„ტყვეობა, მოკვლა, ტაცება,
ქვრივთა, ობოლთა, მწირისა.

აი ეს იყო ნათელი და ნამდვილი სურათი იმ საქართველოსი, რომლის შავს ფონს, არც ერთი ნათელი წერტილი არ აცისკროვნებდა, რომელსაც დასტიროდა მგოსანი, და რომლის შვილთაც მჭეკარე ხმით უქადაგებდა კეთილ გზაზე დადგომას, გასწორებას, აჩვენებდა ადამიანთა სიბოროტეს, ღრმად ახედებდა საზოგადოების და კაცის გულში, უკიოდა ბრძოლად და ამ გვარად გზას ულოცავდა. თვითონ კი მახვილი ენით მხედრდებოდა მტრებზე, ქართველებისთვის კი ჰსურდა ცეცხლის სიტყვებით აღეგზნო სიყვარული მამულისადმი და ერთმანეთისადმი. დ. გურამიშვილი ოცნებობდა იმ ნეტარ დროზე, რომელიც შესცვლიდა მის ეპოქას. ოცნებობდა იმ დროზე, როდესაც სახელმწიფოს დიდება და ერის ბედნიერება, ხელიხელ ჩაკიდებულნი ჩაებმოდნენ მსოფლიოს ფერხულში. ხელმძღვანელობს რა ამ აზრით, ის სცდილობს განასპეტაკოს ქართველთ ხნეობა, რადგან მისი ღრმა რწმენით, თუ ერს მამულის სიყვარული არ აერთებს, მალე დაიღუპება, მოისპობა და აღიგვება ქვეყნის პირისაგან. და თუ ჰსურს ერს, დაიცვას თავისი თავი, თაკისუფლება, სარწმუნოება, მაშინ ყოვლმა კაცმა, თავისი პირადი ანგარიშები მსხვერპლად მიიტანოს სამშობლოს საკურთხეველზე და თუ მისი კეთილდღეობა მოისურვა, თავიც შესწიროს ეს გამომდინარეობს მამულის სიყვარულიდან. მის დროის ქართველებმა კი ამ წმიდათა წმიდას, სამშობლოს, რიდე ჩამოაფარეს, და მთელი თავისი ძალ-ღონე, პირად ანგარიშებს, შურს, მტრობს და ღალატს მოანდომეს. ეს საქართველოს მწარე სურათი, გურამიშვილს „დავითიანის“ პირველ თავებში აქვს გამოხატული, სადაც გამოყვანილი ჰყავს ქართლის მეფე ვახტანგი, და კახეთისა—კონსტანტინე, რომელნიც კეთილ მეფეების განსახიერებანი არიან. მათ ჰსურთ შეერთება, ძმური შეკავშირება, რადგან ეს აუცილებელი იყო იმ აუარებელ მტერთან შესაბრძოლებლად, რომელნიც საქართველოს ყოველ მხრივ ესეოდნენ. ჰსურთ შეერთებულის ძალით დაიცვან სახელმწიფო, მისი თავისუფლება, სარწმუნოება, მაგრამ მარტო მეფეთა სიკეთემ რა გააკეთოს, როდესაც ქართლ-კახელებს ერთი-მეორის წინააღმდეგ აჯანყებენ, პირად ანგარიშების მოხელემძღვანელე პირები, რომელთაც ბოლოს განხეთქილებაც ჩამოაგდეს, და გაჩაღდა ბრძოლა. ძმა ძმის სისხლს ჰღვრიდა, მამა შვილისას. დამარცხებული მხარე, ხან თურქებს, ანუ ოსმალებს, ხან თათრებს ან ლეკებს იწვევდნენ საშველად, რის შემდეგაც გააბატონეს, ივინი, თვითონ კი მათ გავლენის და ბრძანებლობის ქვეშ ჩავარდნენ.

„ვით მამალი სხვის მამალსა, დამტერდეს და წაეკიდოს,
„მას სცემოს და თვით იცემოს, დაქოჩრეს და დაეკიდოს,
„რა ორივე დაღალულნი, ძალღმა ნახოს, პირი ჰკიდოს,
„ეგრე ქართლი და კახეთი, დარჩა თურქთა, ლეკთა დიდოს.

გურამიშვილი ჰხედავდა ამას, და როგორც ზენა მადლით ცხებულ მგოსანს, არ შეეძლო არ ემხილებინა გზა დაკარგულ ხალხისთვის, რომ იმათ თავიანთი თავი თვითვე დაღუპეს, რადგანაც.

კახელების აღმა ხნული, ქართლელებმა დაღმა ფარცხეს,
„ძმამ ძმას სახრე გადუჭირა, მტერთ კომბალი თავში დასცხეს,

და ამისთანა „უკუღმართმა ხვნა ჯ ფარცხვამ, ეს ნაყოფი გამოიღო,

„ზოგვითხრა ქართლ-კახეთი, ძირ ფესვიან ამოიღო,

ყველა ამის მოწამე იყო დ. გურამიშვილი; ჰხედავდა თუ როგორ ერთმანეთის შურით და მტრობით დაჩრმავებულებს და დაძაბუნებულებს, თურქი, ლეკი, დიდო, ქისტი, ყველა სთავაზობდა თითო ხიშტს, და დაფარვა ვეღარ შესძლო, რადგან როგორც თვით ამბობს.

„მე კი ვფარავ, მაგრამ ჩემი საკივარი არა ჰფარავს
„მეტად მწარედ გული მტკივა, მაგრამ ... ...ებს და ტანში მხარავს,
„ვერ მოვითმენ, თუ არ დავგმობ, ალმა მხვნელს და დალმა მბარავს.

სთქვა ესა და ცოცხალი სურათი მწარე სინამდვილისა ქართველ ერს უშიშრად წინ დაუყენა. უშიშრად, რადგან გურამიშვილს სიმართლისა არ ეშინიან. ის მართალს ამბობს ყველგან, გინდ მოჰკლან კიდეც, რადგან ასეთია მისი ფსიხოლოგია. კარგად იცის რომ „მძრახველს ძრახვა თვით კი ავად მოუხდებისო, მაგრამ დ. გურამიშვილმა თავისი პირადობა მსხვერპლად შესწირა და სთქვა, რომ „ფარავა სიავისა, ქვეყანას არ მოუხდებისო,“ და კაცი გინდ მოჰკლან კიდეც, სიკვდილამდის სიმართლის უშიშარი მქადაგებელი უნდა იყვესო. გურამიშვილი ამართლებს ცდილეც, ამას და ამბობს:

„მართალს ვიტყვი, შევიქმნები,
ტყუილისა მოამბე რად?
„ვერას უქნებ საძაგელთა, უფერულთა პირ საფერად.
„მე თუ გინდა თავიც მოჭრან,
ტანიც გახდეს გასაბერად,
„ვინც არ არის კახაბერი, მას ვერ
ვიტყვი კახაბერადო.

ყველა ეს მისი სიტყვები, მისი ღრმა რელიგიური რწმენიდან გამომდინარეობენ. ის, როგორც არჩილი, და კიდევ მეტადაც, რელიგიური კაცია. მისი ღრმა რწმენით,

„ღმერთი არის თვით ხელმწიფე,
თვით უფალი, თვით მჭირველი,
„არავინ ჰყა ს მოზიარე, აქვს
მპყრობლობა უცილველი,
„ღთისგან ნივთობს ყოვლი ნივთი,
ხილული და უხილველი,
„სუფევს ყოვლის სულისაგან, ძვირ
უთქმელი, უკოლველი.

ღმერთი არის ყოველივე, და მაშასადამე აბსოლიუტური სიმართლეც, და გურამაშვილიც როგორც ღრმად მორწმუნე კაცი, სიმართლის მქადაგებელი უნდა ყოფილიყო. სიმართლისა და ზნეობრივ ამაღლების, ქადაგებასთან იგი ჰქადაგებდა აგრედვე სარწმუნოების მტკიცედ დაცვას, რადგან ჰხედავდა რომ ბევრმა ქართველმა უღალატა ქრისტეს, და სპარს-ოსმალების სარწმუნოება მიიღო. დავითის აზრითაც ყველაფერს ღვთის შიში უნდა ედვას საფუძვლად, თუ კაცს ჰსურს დასტკბეს ტკბილი ნაყოფით. და ეს რელიგიური ხასიათი ისე აქვს გამჯდარი მის ზოგიერთ ლექსს, რომ დავითის ფსალმუნებს არ ჩამოუვარდება. მაგრამ გურამიშვილი ფესვ გამდგარი ფანატიკოსი კი არ, არის, ან მორჩილი, ან ასკეტი, არა, მისი პოეზია განსახიერებული რეალობაა, თვით ცხოვრების გამოძახილია. გურამიშვილი გამჭრიახის თვალით უმზერს ცხოვრებას, ფხიზლად ადევნებს თვალ-ყურს მის მიმდინარეობს. ღრმად უკვირდება მიზეზთა მიზეზებს, რომ გაიგოს ცხოვრების შინაარსი, უკვირდება ცხოვრებას და იგებს ხალხის ნამდვილ მოთხოვნილებებს. უხატავს ქართველ ერს ლამაზ იდეალებს, მაგრამ იცის რომ მის თანამედროვე ქართველები ხორცს ვერ შეასხავდნენ მის ოცნებას; იცის რომ ამისთვის საჭიროა ხალხის მომზადება, გარდაქმნა. ეს მომზადება კი „სიბრძნის“ შეძენაში უნდა გამოიხატოს. „სიბრძნის“, რომელიც არის უდიდესი განძი ადამიანის ცხოვრებისა. მან იცის რომ „თუ კაცსა ცოდნა არა აქვს, გასტანჯავს წუთი სოფელი“, ამისთვის ჰქადაგობს:

„ცოდნა თან დასდევს მცოდნელსა,
რაზომსაც დაედარების,
„აქვ უხილავი საუნჯე, ხელი არ
მიეკარების
„არც ცხადის ძალით წაირთმის,
არც მალვით მოიპარების,
„ჰკუა უხმარ არს ბრიყვთათვის,
ჰკვა ცოდნით მოიხმარების.

ცოდნა იარაღია კაცისა ისე, როგორც ხორთუმი სპილოსი, და უსწავლელი კაცი „ჰგავს უხორთუმო სპილოსა“. რაც უნდა ბუნებით ჭკვიანი იყვეს კაცი, თუ მას არა აქვს მიღებული სწავლა-განათლება, ანუ გურამიშვილის სიტყვით, თუ იგი უწრთვნელია, იმას თვალ-წინ ფარდა აქვს ჩამოფარებული, და რასაც უნ-

*) იხილე „სახალხო გაზეთი“ № 784.

*) იხილე „სახალხო გაზეთი“ № 784.

1) მოხდა 1866 წ.

რაც შეეხება ქართველთა რუსეთისთვის გაცნობას, საღამო ამას ვერ შეასრულებს.

კმარა ეს თავის მოტყუება! ქართველი ერი სავაჭრო საქონელი არ არის, რომ ბაზარსა და რეკლამას საჭიროებდეს. ვინც უნდა, მოვიდეს და გაგვიცნოს!

კარგი იყო, რომ ქართულ საღამოს ეს როლი არ ეტვირთნა.

9 დეკემბერს გამართული საღამო მოსაწონი იყო.

ქართულმა გუნდმა, 60 კაცისგან შემდგარმა, სტუდ. ივლ. აბხაიძის [illegible] რობით, ექვსი სიმღერა შეასრულა. [illegible] ოთხი კ. ფოცხვერაშვილი: „ვახტანგ მეფე“, „მუ[illegible]ლობზე გადმომდგარიფ[illegible]ულ იყოს“; ორიც ზ. [illegible]ისა: „სამშობლო“ და [illegible]

[illegible]ომღერები კარგად შეასრულეს. სტუდ. აბხაიძემ დიდი შრომა დაუჯა, მაგრამ ერთ დაუძლეველს ვერ სძლია: მშობლიური ქართული [illegible]აი ევროპიულ მუსიკას მსხვერპლად შესწირეს.

სტუდ. შახნაზაროვის მეთაურობით სომეხმა სტუდენტებმა თარზე [illegible] სპარსული ბაიათი და „ჯორჯაშვილი“ ძალიან მოხდენილად შეასულეს. ეტყობოდა კი, რომ „გულადავად მკენესარმა“ თარმა რუ[illegible]ზე ნაკლებ იმოქმედა. რუსთა პეტმა ფეოდოროვმა ო[illegible]ი საკუთარი ლექსი წაიკითხა.

სახიობმა ქალმა ნესტერენკომ [illegible]ი რომანსი [illegible]ერა.

დრამატიულ თეატრის ანტრეპრენორმა ცნობილმა დ. ი. ბასმანოვმა საზოგადოებს შთაბეჭდილება გაუფარა საქართველოში მოგზაურობა გამო და რამდენიმე თბილი სიტყვა უძღვნა ქართველობას.

წერალმა პეტრე პილსკიმ სამი ლექსი წაიკითხა მშვენიერის დეკლამაციით.

დრამატ. მსახიობმა ქალმა პავლოვამ ორი მონოლოგი წარმოსთქვა [illegible]ისტანის „რეიტადის ერეოგიდან“.

მსახიობმა ზალესკიმ ქართული [illegible]ომანსი იმღერა: „შევიშრობ ცრემლსა“.

ყველა ეს ღამე 1 საათზე გათავდა.

[illegible]ერე ცეკვა გაართა დილითა და [illegible]ალამურით.

სტუდ. კანდელაკი კარგი მოლეკურეა, მაგრამ ვნიშნავთ, რომ [illegible]ნადვილ ლეკურსწარა-მარა მაღლა [illegible]ტომა არ უხდება.

[illegible]თმრო კურდღლაშვილმა მეტად [illegible]ინჯად და მოხდენილად იცეკვა ლეკური.

სტუდ. [illegible]უბარლი კინტოური ყველას მოეწონა.

დასასრულ, დილს 4—საათამდე, ევროპიული ცეკვა იყო.

ზალა ქართულ გმოვნებზე [illegible] იყო მოწყობილი.

ხალხი ძალიან ბევრი დაესწრო. რადგანაც საღამოს ამგვარ სახელო-

და ნდომობდეს, ვერ ეხვდება, რადგან მისი გრძნობა-გონების ფარგალი მოსაზღვრულია; მას არ ძალუძს ეს გაუგებრობის ფარდა ჩამოხსნას, და ცხოვრებას საღის თვალით შეჰხედოს. მისი გონება უსაზღვროა, უფრეკი. როგორც რკინას მხოლოდ ცეცხლი მოალბობს, რომ მერე შესაძლებელი იყვეს მისი ჩამოყალიბება, ისე სწავლაა საჭირო ადამიანშვილის აზრით, რადგან მასში „ყრმა მომშვიდების“ ისე, როგორც „რკინა ცეცხლში გარბილდების“. ეს ძომშვიდება კი აუცილებელია, რადგან მისის აზრით,

„სჯობს ყოლა უწვრთის ძალლისა,
„უწვრთელის შვილის ყოლასა“.

მან ისიც კარგად იცის, რომ სავალი გზა ძნელია, და ამისთვის ამხნევებს ხალხს:

„სწავლის ძირი მწარე არის, კენწეროში გატკბილდებისო“!

ამ სიტყვებით გზას ულოცავს. მისანი კი აქაც ხალხის ზნეობრივი გაჯანსაღება არის. ჰსურს ქართველი ერის სულიერად გარდაქმნა. სულიერად, რადგან მას ხორციელი არ აფიქრებს. ის სულის ქურუმია, რადგან [illegible]ული ღვინოა კეთილი, ხორცი—ჟუ[illegible]ელი ძყრალია“, ყველაფერი ხორ[illegible]ელი დავითსა სძულს. ეს ხილუ[illegible]ცხოვანაც, რომელიც უსამარ[illegible]ლი [illegible]ოუდეა, სადაც მართალი [illegible]ოლ[illegible] [illegible]ეცრუე-ბოროტებას კი [illegible]ითრ[illegible]ნ[illegible], [illegible] მოაქვს და განა[illegible]მედ[illegible]ად [illegible]ბ[illegible]ოფელი, რო[illegible]გებს [illegible]ეყნ[illegible]ეთ. [illegible]ოფელი, რო[illegible]ელ[illegible] „მ[illegible]ლ[illegible]ბ[illegible]“ და „ქარ[illegible]ელ[illegible] „მ[illegible]ლ[illegible]ბ[illegible] [illegible]ელ[illegible]ვს“, მას [illegible]ტ[illegible]ეხ[illegible]ი[illegible] [illegible]ა[illegible] [illegible]ა[illegible]ნ [illegible]ა[illegible]ა[illegible]ა[

გუბერ. არა რუსნი უკიდურეს გაჭირვებაში ჩავარდებიან და წარმოიშობა ის შფოთი, ქიშპობა და მტრობა ეროვნებათა შორის, რაიც სახბლმწიფოს მთლიანობას ჰხრწნის, არღვევს და პროგრესის გზაზე ნარეკლებით ჰსთესს.

[illegible] და ხელოვნება

ავლაბრის სახალხო თეატრი. კვირას, 23 დეკემბერს, ავლაბრის ქართულ სახალხო წარმოდგენების მმართველმა წრემ დასდგა სუმბათაშვილის „ღალატი“. წარმოდგენამ რიგიანად ჩაიარა.

მუსულმანთა აუდიტორია. **დღეს** ხარფუხის ქართული სახალხო წარმოდგენების მმართველი წრე სდგამს „ციმბირელს“, ფასები სახალხოა, 4 კაპ.—50 კაპ. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე. ამას გარდა ათი ბილეთი უფასოდ დაეთმობა უმუშევარ ხალხს.

სოფ. წიფა (შორაპნის მაზ.). სამგიორგობისთვეს სოფ. წიფაში წარმოდგენილ იქმნა, ადგილობრივ სკოლის მოყვარეთაგან და გ. ჩარკვიანის რეჟისსორობით ერთ მოქმედებიანი პიესა დ. კლდიაშვილისა „დარისპანის გასაჭირი“ და ვოდევილი „ორი მშიერი“, გადმოკეთებული აწყურელისა. ბ-ნმა ჩარკვიანმა წაიკითხა დივერტისმენტში. საზოგადოდ საღამომ, საუცხოოდ ჩაიარა. რამაც დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა იქ დამსწრეზე. ეს წარმოადგენა პირველი იყო სოფ. წიფაში.

ერთი დამსწრეთაგანი.

წერილი რედ. მიმართ

ბ-ნო რედაქტორო!

ნება მიბოძეთ თქვენი გაზეთის საშუალებით მადლობა გამოუცხადო ს. შილდის (კახეთი) მთავრობის მამასახლისს ბ. სპიტარს, რომელმაც კეთილ ინება და 14 მან. შემოსწირა ჩვენს სამკითხველოს.

მ. აღნიაშვილი.

მოწყალეო ხელმწიფევ,
ბატონო რედაქტორო!

უმორჩილესად გთხოვთ თქვენი პატივცემულ გაზეთის საშვალებით ულრმესი მადლობა გამოვუცხადოთ ჩვენ ისტორიკოს მოსე ჯანაშვილს, აგრონომ გიორგი გამხარაშვილს და პოდპოლკოვნიკ კოსტანტინე ტარტარაშვილს, რომელთაგან პირველი მთელი წლის განმავლობაში უგზავნიდა ს. კახის საქალაბო სამრევლო სკოლას ჟურნალ „ნაკადულს“, მეორე—ჟურნალ „ჯეჯილს“ და მესამე—ჟურნალ „მოსავალს“. სრული იმედი გვაქვს, რომ ზემოდ [illegible] დასბეული პატრონს სკოლას.

ს. კახის ქალთა სამრევლო სკოლის გამგე მღ. ერმოლოზ ჯობავა.
მასწავლებელი **სოფიო ყულოშვილისა.**

რედაქტორ-გამომცემელი
ნ. კურდღელაშვილი.

გამოსადეგი ცნობა

მატარებელთა მიმოსვლა
(ზამთრობით).

15 ოქტომბრიდან.

(დრო აღნიშნულია ტფილისის საათითა).

ტფილისიდან გადის

ბაქოსაკენ: სამგზ.-საბარგო № 8, საღ. ს. 26 წ. **ჩქარი** № 2, დილ. 10 ს. 14 წ. **საფოსტო** № 4, ღამის 12 ს. 36 წ. **სამგზავ.** № 6, ნაშუადღ. 6 ს. 31 წ. **ნარეკი** № 106. საღ. 7 ს. 20 წ.

ბათომისაკენ: სახ. № № 107, დილ. 4 ს 38 წ. **სახ.** № 5, ნაშ. 4 ს. 38 წ. **საფ.** № 3, დილ. 9 ს. 50 წ. **სახ.** № 4, საღ. 9 ს 4 წ. **სახ.** № 11, ღამ. 10 ს. 2 წ.

ბაქოსკენ: ნარეკ. № 106, საღ. 7 ს. 26 წ.

ერევანისკენ: სახ.-საბ. № 8;7, შუადღ. 1 ს. 6 წ.

ჯულფისკენ: საფ. № 4;3, ღამ. 1 ს. 11 წ. **ყარსისკენ: სახ.-საბ.** № 6;5, საღ. 8 ს. 10 წ.

ბორჯომისაკენ: სახ. № 9/10 6, ნაშ. 3 ს. 17 წ.

ტფილისში მოდის.

ბაქოდან. ნარეკ. № 107, ღამ. 3 ს. 8 წ. **სახ.** № 5, ნაშ. 3 ს. 46 წ. **საფ.** № 3, დილ. 9 ს. **ჩქარ.** № 1, საღ. 9 ს. 10 წ. **სახ.-საბ.** № 7, დილ 11 ს. 55 წ.

ბათომიდან: სახ. № 12, დილ. 8 ს. 50 წ. **საფ.** № 4, ღამ. 11 ს. 32 წ. **სახ.** № 6, საღ. 5 ს. 56 წ. **ნარეკ.** № 106, დილ. 5 ს. 15 წ.

ერევნიდან: სახ.-საბ. № 83;7, საღ. 5 ს. 28 წ

ყარსიდან: სახ.-საბ. № 65, ნაშ. 1 ს. 28 წ.

ჯულფიდან: სახ. № 43, დილ. 8 ს.

ბორჯომიდან: სახალ. № 9/10 6, დილ. 11 ს. 22 წ.

მიხაილოვიდან სურამში: სახ.-საბარგ. № 61, ღამ. 2 ს. 18 წ. **სახ.-საბ** № 63, დილ. 5 ს. 30 წ. **სახ.-საბ.** № 65, ნაშ. 12 ს. 48 წ. **სახ.-საბ.** № 67, ნაშ. 3 ს. 13 წ. **სახ.-საბ.** № 69, საღ. 7 ს. 53 წ. **სახ.-საბ.** № 71, საღ. 9 ს. 20 წ.

სურამ.-დან მიხაილოვში: სახ.-საბარ. № 60, ღამ. 1 ს. 22 წ. **სახ.-საბ.** № 62, დილ. 4 ს. 38 წ. **სახ.-საბ.** № 64, დილ. 7 ს. 8 წ. **სახ.-საბ.** № 66, ნაშ. 1 ს. 15 წ. **სახ.-საბ.** № 68, საღ: 6 ს. 38 წ. **სახ .საბ.** № 70, საღ. 8 ს. 26 წ.

ქუთაისიდან რიონში: სახ. № 77, დილ. 5 ს. 28 წ. **სახ.** № 79, დილ. 10 ს. 14 წ. **საბ.** 1, ნაშ. 2 ს. 3 წ. **სახ.** № 83. [illegible] **სახ.-№** 85, ღამ. [illegible] **ყუთაისს: სახ.** № 76, დილ. 6 [illegible] **სახ.** № 78, დილ. 11 ს. 2 წ. **სახალ.** № 80, ნაშ. 3 ს. 8 წ. **სახ.** 82, საღ. 6 ს. 55 წ. **სახ** № 84, ღამ. 1 ს. 58 წ.

ქუთაისიდან შორაპანს: სახალხო № 29/30, ნაშ. 5 ს. 23 წ.

შორაპნიდან ქუთაისს: სახ. № 27|28, დილ. 8 ს. 30 წ.

ფოთიდან სამტრედ. და **ქუთაისს: სახ.** № 26, დილ. 6 ს. 6 წ. **სახ.** № 4 II, დილ. 11 ს. 9 წ. **სახ.** № 6, საღ. 5 ს. 1 წ. **სახ.** № 8 II, საღამ. 9 ს. 10 წ.

სამტრედიიდან ფოთში; სახ. № 3 II შუადღ. 1 ს. 57 წ. **სახ.** № 7 II. საღ 7 ს. 24 წ. **სახ.** № 5 II, საღ. 7 ს. 59 წ. **სახ.** № 25 II ნაშ. 1 ს. 18 წ.

ბაღ ომ.-დან ქობულეთსა და **ნატანებში: სახ.** № 18, [illegible] 11 ს. 13 ს. **სახ.** № 14, ბილ. 5 ს. 43 წ. **საფ.** № 16, ნაშ. 2 ს. 58 წ.

ქობულეთ.-დან ბათომს: სახ. № 13, დილ. 7 ს. 4 წ. **სახ.** № 15, ღამ. 12 ს. 23 წ. **სახალხ.** № 17, ნაშ. 5 ს. 47 წ.

ნატანებიდან ბათომს: სახ № 17, ნაშუად. 5 ს. 20 წ.

ბათუმიდან ქობულეთში. სახ. № 18, ღამ. 11 ს. 13 წ. **სახ.** № 14, დილ. 5 ს. 43 წ. **სახ.** № 16, ნაშ. 2 ს 58 წ.

ბათომიდან ნატანებს: სახ. № 16, ხაშუადღ. 4 ს. 24 წ.

მიხაილოვ.-დან ბორჯომს. სახ. № 46, ნაშ. 3 ს. 8 წ. **სახ.** № 65. საღ. 9 ს. 14 წ. **სახ.** № 86, დილ. 5 ს. 25 წ.

ბორჯომ.-დან მიხაილოვში: სახ. № 36, ნაშ. 12 ს. 35 წ. **სახ.** № 55, დილ. 5 ს. 58 წ. **სახ.** № 76, ღამ. 12 ს. 41 წ.

პირდაპირი მიმოსვლა
გადაუჯდომლად.

1) **ბათომიდან პეტერბურგამდე** გაივლის ნიკიტოვკას, კურსკს, მოსკოვს, არის ერთი მექსტოვაგონი I—II კლასისა და 1—მესამე კლასის, მატარებლების №№ 1/11 და 2/12. ყველა ბილეთები პლაცკარტებით.

2) **ბათომიდან. მოსკოვამდე.** გაივლის კოზლოვს და რიაზანს; 1 ვაგონი პირვ. კლასისა, 1 მეორისა და 3—მესამისა, მატარებლები №№ 5 და 6. 1 და 11 კლასი და მესამე კლასის ერთ ვაგონში ბილეთები პლაცკარტითაა, ხოლო მესამე კლასის ორ ვაგონში უპლაცკარტოდ.

3) **ტფილისიდან როსტოვამდე** ერთი ვაგონი 1/11 კლასისა, ერთიც მესამე კლასი ა, მატარებელთა ნომრები 1 და 2.

4) **ტფილისიდან ჯულფა-ერევნისკენ** ერთი ვაგონი 1/11 კლ. და ერთიც მე-III კლას. მატარებლის ნომრები 3 და 4.

გემების მიმოსვლა
(ზამთრობით)

15 ოქტომბრიდან,
შავ-ზღვაზე.

(დრო ტფილისის საათითაა აღნიშნული).

„ვაჭრობა-ნავოსნობის“
საზოგადოების გემები.

ბათომიდან გადის:

1) **პირდაპირი, საფოსტო** გემი **შაბ.** და **კვირ.**, ღამ. 12 ს. 58 წ.

ირგვლივ მოსიარეული:

№ 1. **ოთხშაბათ.**, ნაშუადღ. 2 ს. 58 წ.

№ 2. **ორშაბ.**, ნაშ. 2 ს. 58 წ.

ბათომში მოდის:

ოდესიდან პირდაპირი, **საფ., პარ.** დილ. 6 ს. 58 წ.

ირგვლივ მოსიარეული:

№ 1. **ორშ.**, საღ. 9 ს. 58 წ.

№ 2. **ოთხშ.**, საღ. 8 ს. 58 წ.

№ 1. **სამგზ., ჰარ.** საღ. 8 ს. 58 წ.

№ 2. **კვირ.**, საღ. 6 ს. 40 წ.

ქასპიის ზღვაზე.

„კავკაზი და **მერკური“**
საზოგადოების გემებისა.

ბაქოდან გადის:

კრასნოვოდსკს, ყოვ.-დღე საღ. 4 ს. 40 წ.

ენზელს პირდაპირი, **ჰარ.**, და **სამშაბ.**, ნაშუადღ. 4 ს. 40 წ.

ირგვლივ მოსიარეული:

ასტარას. ხუთშ. ნაშუადღ. 5 ს. 25 წ.

ბაქოში მოდის;

რასნოვოდსკიდან ყოველ-დღ. დილ. 9 ს. 40 წ.

ენზელიდა ორშ. და პარ., დილ. 60 ს. 5 წ.

ასტარიდან კვირ., ირგვლ. მოს. დილ. ს. 44 წ.

უფასო საექიმო დახმარება
ქალაქის საბჭოს ექიმები.

უბნები

1—2 **გ. ა. გელბლინი** (სდგას ვერაზე, ოლგის ქუჩა, 22. ტელეფ. 592).

3—4 **მ. ი. შავერდოვი** (ფეთხაინის აღმართზე, 1, ტელ. 619).

5—6 **ტ. მ. თამეოსიანი** (ველიამინოვის, 4, ტელეფ. 680).

6—7 **შ. ა. მიქელაძე** (ავლაბარში. კახეთის ქ. 1. ტელ. 715).

8—9 **ნ. [illegible] ოტოსოვი** (ყუკიაში, ნიკოლოზოვის ქ. 7, ტელ. 715).

10, 11—12 **ა. ი. შჩერბინინა** (დიდუბეში, საგურამოს ქ. 5. ტელეფ. 71.

ქალაქის საავადმყოფოები

მთავარი—მუხრანი ქუჩა, 9.
ავლაბრისა—კახეთის ქ. № 15.
ხარფუხისა—ვოროსლოვის ქ. 55.
ყუკიისა—ჩერქეზიშვილისა, 1—18.
დიდუბისა—საგურამოს ქ. 5.

ქალაქის საბჭოს ექიმები მოვალენი არიან ღარიბ მცხოვრებთ უფასო საექიმო დახმარება აღმოუჩინონ ქალაქის საავადმყოფოებში და თვითონ ავადმყოფის ბინაზედაც ყოველმა თავ-თავის უბანში), თუ უბრალო ექიმი დილის 11 საათამდე მოიწვიეს, ვალდებულია იმ დღესვე ინახულოს ავადმყოფი, გარდა საჭმარო შემთხვევებისა, როცა დახმარება დაუყოვნებლივ უნდა მისცეს.

სასანიტარო ექიმები

უბნები: 1, 2—9 **პ. ფომინა-ოსიპოვისა** ვაკეში, საკუთარი სახლი, ტელეფ. 461).

მე-4 და რუსის ბაზარში **ქრ. ლ. ქალანთაროვი** (სოლოლაკი, ამაღლების ქ. 517).

5—6 **ი. მ. ზაბლუდოვსკი** (გრიბოედოვი, 10. ტელ. 645).

0, 11—12 **ვ. ა. მირაქიანი** (მიხეილის ქ., 174 ტელ. 327).

7—8 **ვ. თ. ნათიშვილი** (ეიროონკოვის ძეგლთან, მონუმენტნი შესახვ. ნ. ტელ. 487).

სასურველია, თვითონ მცხოვრებლები დაგვეხმარებოდნენ სასანიტარო წესიერების შენიღებაში და სადაც-კი ამ მხრივ უწესობას შეჰნიშნავენ—სახლებში თუ სხვა ადგილებში სასანიტარო მოთხოვნილებათ არღვევენ, ცუდს საგმელ-სასმელს აკეთებენ და ჰყიდია, და სხ.—დაუყონებლივ ზემოდ დასახელებულ ექიმებს აცნობონ, წერილობითი განცხადებები ყველას შეუძლიან გარდასცეს ქალაქის სავაჭრო პოლიციის კანტორებში: ვერის მოედანზე. რუსის ბაზარში, თათრის მოედანზე, კახეთის მოედანზე, ავლაბარში რიყის ქუჩაზე, 54, ელისაბედის ქუჩა 56 და მალაკნის მოედანზე.

განცხადებანი

სამეზობიარო თავშესაფარი თუხარელისა,

გოლოვინის პროსპექტისა და გრიბოედოვის ქუჩის ჭიმში, № 34, ფეიოდოსიის ეკლესიის გასწვრივ. იღებენ ფეხმძიმე და მშობიარე ქალებს დღე და ღამ ყოველ დროს. ცალკე ოთახებიც არის ხელმისაწვდომ ფასებში [illegible] ზოგადოც. ორ-საწოლიანი ოთახი 2 მან. და მომშობიარებისათვის 6 მან. არის საზოგადოებრივ ოთახში ხელმისაწვდომ ფასში, დღე-ღამე წლიან. იღებენ დედათა ავადმყოფობით სნეულთა და საბებიოს საქმისათვის. ძიძებსა დ. [illegible] ახლეებს ყოველ დღე, ოფ[illegible] ექიმი [illegible] მოწმეებს. [illegible] 937

ექიმი შ. ა. მიქელაძე იღებს **შინაგან და ბავშვთა სნეულებიან** ავადმყოფთ ყოველ დღე საღამოს 5 ს. [illegible] 1. № 6.

ექიმ ნავასარდიანის პირველი პერძო სამკურნალო

დაარსებულია 1880 წელს.
(ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ).

ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე
გარდ. კვირისა.

დ ი ლ ი თ:

606 — 11—12 ს. შეშხაკუნება
კონსულტატიურად.

ბ. ა. ნავასარდიანი: 11—12 ს. ქირურგიული, და ვენერიული (სიფილ.) ავად.

ბ. გ. აგასაროვი: 1—2 ს. შინაგანი ბავშვთა ავადმყ.

კ. მ. ჩიქოვანი: 9½—10 ს. თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ზ. ი. ბაბანასოვი: 10—11 ს. საბებიო. ქალებისა და ბავშვებისა,

ნ. ტ. მულინი: 10—12 ს. ყურისა, ცხვირისა და ყელ.ისა.

მ. გ. ავეტისიანცი: 11—12 ს. კანისა, სიფილისი, ვენერ., საშ. და ჭირურგ.

გ. ი. გურგენოვი: 12—1 ს. საბებიო. ქალებისა და ბავშვებისა.

ა. ტ. კარაპეტიანცი: 12—1 ს. შინ. ანი საბავშვო და ყვავილის აცრა.

ექიმი ქალი **ე. ნ. ამბრუმოვა-მელ ქიანი** 1—2 ს. საბებიო. დ. ქალების ავადმ.

ს ა ლ ა ბ ო თ ი:

მ. გ. ავეტისიანცი: 6—7 საათ.

რჩევა-დარიგება 50 კაპ. ხელმოკლეთა ვის უფასოდ, კონსულტაციები და ოპერაციები მორიგებით.

სამკურნალოს დირექტორი მედიცინის
1978 [illegible] **ა. ნ. ნავასარდიანი.**

დიდი ხნის გამოცდილი მკერავი ქალი
ვლეგულოგ საკერავს
ქალებისა და **ბავშვების კაბებს.**

საქმეს ვაბარებ სუფთად, საჩქაროდ, ძვიელ ნაკლებ ფასად. აგრეთვე **ვიყვანთ შეგირდებს.** ვასწავლი მორიგების დაგვარად.

მისამართი: ჭავჭავაძის ქუჩა № 12 **ხომასურიძე.** 1603.

სუსუნატის წინაალმდეგ ახალი
წ ა მ ა ლ ი
„SALO—პიჩილინი“

სწრაფად და საფუძვლიანად ჰმოქმედობს და ექიმთა აზრით გონიერული საშუალებად ითვლება. დარიგება კოლოფშივე ძევს. ნამდვილი მხოლოდ ლითონის კოლოფითაა. ცალი 1 მ. და 80 კაპ.

მოქმედობს კარგად ამ სენის გამწვავებისა და ქრონიკულად გამოჩენის დროს და სულ მოკლე ხანში შეუწყვეტელ დენასაც აჩერებს.

დეპო: Петербургъ. разъѣзжая № 7 аптека Г. Конгрессъ. [illegible] ტარიფის მიხედვით. არის ფეთიაკებში. ნარდად საფოთიაკო საწყობებში. Метиль 23672.
ფ. 1161

მიიღება ხელის მოწერა 1913 წლისათვის სამეურნეო უურნალზე

წელიწადი მეხუთე | **„მოსავალი“** | წელიწადი მეხუთე

ჟურნალი ღირს წელიწადში 3 მან.

მ ი ს ა მ ა რ თ ი: ТИФЛИСЪ БАРЯТИНСКАЯ, № 5.

რედაქცია ჟურნალ „მოსავლისა“ სთხოვს სიღნაღის მაზრის სოფლებს: ანაგას, არბოშიკს, ასანურს, ბოდბეს, ბოდბისხევს, ქვ. მაჩხაანს, ზემო მაჩხაანს, მაშნაარს, საქობოს, ხირსას, მირზაანს და ჯუგაანს, მოაწოლონ რედაქციას ამ წლის ღირებული ფასი ჟურნალისა, რომელიც უკლებლივ ეგზავნებოდათ მათ.

რედაქცია ჰფიქრობს, რომ ჟურნალმა თავის მკითხველებს ამ წლის განმავლობაშიაც მეტი მისცა გაცილებით, ვიდრე წლიური შემოსატანი იყო, და ამიტომ სრულის უფლებით მოკლის საღაურს ზემოხსენებულ სოფლებიდანაც, თუ კი ეს სოფლები სწყალობენ საზოგადოდ სოფლის მეურნეობას და მის წარმატებისათვის სწავლა-დარიგებას რადმე აფასებენ.

„მოსავლის“ რედაქცია.

საქმაწვილო ნახატებიანი ჟურნალი
ჯეჯილი
ოცდა მეოთხე წელიწადი
მიიღება ხელის მოწერა 1913 წლისათვის

გამოვა თვეში ერთხელ. ჟურნალში ორი განყოფილებაა; პატარებისათვის და მოზრდილთათვის ჟურნალი „ჯეჯილი“ ტფილისში ეღირება 4 მან. ქალაქს გარედ (გაგზავნით) 5 მან. ნახევარი წლით 3 მ., ცალკე ნომერი 40 კაპ.

წლიურ ხელის მომწერლებს დაურიგდებათ საჩუქრად დასურათებული საყმაწვილო წიგნი „ჩვენი მეგობრები“.

ხელის მოწერა მიიღება ჯეჯილის რედაქციაში და საკუთარ აგენტებთან.

ფოსტის ადრესი: Въ Тифлисъ въ Редакц. Грузинскаго дѣтскаго журнала „ДЖЕДЖИЛИ“.

1621 რედაქტ.-გამომცემელი **ანასტასია თუმანიშვილი-წერეთლისა.**

მ უ ხ რ ა ნ ი ს კ ე რ ძ ო
სამკურნალო
საწოლი კრაოტები.

19 თებერვლის ქუჩა, იგივე ტიუე. № 48, ახალ მუხრ. ხიდის პირდაპირ. **ტელეფ. № 370.**

დასაწოლად ავადმყოფნი მიიღებიან ყოველ დროს, ხოლო გასასინჯად ფეხზე მოსიარულე ავადმყოფნი მიიღებიან დანიშნულ დროზე შემდეგ

	ექიმები:	დილით:
შინაგანი სნეულებანი, ბავშვთა და ძუძუთა.	სპეკტიორი ბ. მ.	8½—9½ ს.
	ბაზაზოვი ა. ა.	10—11 ს.
	იაშვილი ა. ო.	11—12 ს.
	აბაკელია ი. კ.	12—1 ს.
	ღოლოგბერიძე ბ. მ.	12½—1½ ს.
საშინაგანო-ტალიანი სნეულებანი:	ბრიგოლრიანი ა. ი.	11—12 ს.
	მელკონიანი ბ. ა.	12—1 ს.
	ჯაში ი. ი.	9½—10½ ს.
საშინაგანო-ტალიანი ბავშვთა სადამ. ტალ.	ბრიგოლრიანი ა. ი.	11—12 ს.
სნეულებანი საშვილ.	ექიმი-ქალი საყვარელიძე დ. ბ.	11—12 ს.
	ღოლოგბერიძე	12½—1½ ს.
ანეულებანი ყელ. ყურ. ცხვირ.	ფეტრეიხერი მ. ა.	12 12½ ს.
ცალკე სნეულებანი	ფაკელნიკოვი ბ. ი.	1½—2½ ს.

ფასი გასინჯვისა 50 კ. საწოლი კრაოტი 3 მან. დღეში. ცალკე ოთახი 5 მან. ოპერაციები მორიგებით. **შეშხაკუნება წამლებისა „606“** და **„914“**, ყვავილი ოპერაცია, ელექტრონით წამლობა, ძიძის გასინჯვა, დაზელა (მასაჟი), მოწმობის შედგენა და სხვა, **შეღავათიანი** (აფასურით. 1581

გამოსულია და იყიდება

ნ. ფიუკაფვილის
პიესა **„ეეგოგბრეგბა“**, დრამა 4 მოქმედებ. ფასი 30 კაპ.

ახალი ჟურნალი
„განთიადი“
1913 წლის პირველ იანვრიდან

ქ. ქუთაისში გამოვა ქართული ყოველ-თვიური ჟურნალი

„ ა ნ თ ი ა დ ი “

ჟურნალში იქნება შემდეგი განყოფილებანი: 1) ღვთის მეტყველება და ფილოფია; 2) არქეოლოგია და ისტორია (სამოქალაქო და საეკლესიო); 3) პოლიტიკა და ეკონომია; 4) მედიცინა და ჰიგიენა; 5) ბელეტრისტიკა და პოეზია; 6) ასოფლო მეურნეობა; 7) კრიტიკა და ბიბლიოგრაფია; 8) მანაური და უცხოეთის მიმოხილვა; 9) საეკლესიო საბჭოა და სათათბიროს, და სხვა სახელმწიფო და საზოგადო დაწესებულებათა ანგარიში; 10) მამათა ცხოვრება. 1) მოძღვრებანი და ქადაგებანი მთელ. წინამდებარეობაში; 11) ბიბლიოგრაფია. ჟურნალი გამოვა ყოველ თვის პირველ რიცხვებში და ეღირება წლიურად 5 მანეთი, ნახევარი წლით 3 მანეთი, ოთხი თვით 2 მანეთი ან 10 შაური; ცალკე ნომერი ყველგან 10 შაური. „ჩ ნაურ საქმეებზე ხელის მომწერლებს ჟურნალი წლიურად 4 მანეთად დაეთმობათ. ამავე ფასში ეთძლებათ ჟურნალი სახალხო ბიბლიოთეკებს. ჟურნალებს და სახალხო უფასო სამკითხველოებს. წერა-კითხვის გ მავრცელებელ საზოგადოებას თავის შკოლებისათვის ჟურნალი 3 მანეთად და 10 ძაუოად ეღირება. ჟურნალი დაბეჭდილია ქ. ქუთაისში ტ. კვიტ რიანის გაზეთების კანტორაში, თავ-კვეთა შეიძლება დღეიგანვე ქ. ქუთაისში ტ. კვიტ რიანის კანტორაში, თავ-იშვილის და ამბ. ნიგნის ბაზაზიაში და რედაქტორთან. წლიური ფასის გადახდა ნაწილ-ნაწილადაც შეიძლება: ხელის მოწერის დროს სამი მანეთი და პირველ ივნისს 2 მანეთი.

რედაქციის ადრესი: ქ. ქუთაისი რედაქცია **„განთიადი“.**

1615 რედაქტორ-გამომცემელი **მღ. ბ. ბ. ბ.**

მიიღება ხელის მოწერა
ქუთველ კვირეულ საზოგადო-ეკონომიურ და სალიტერატურო ჟურნალ

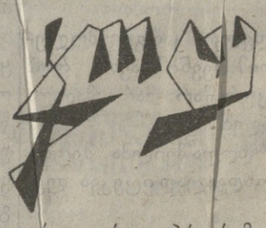

-ზედ.

1913 წლის იანვრიდან ჟურნალი უფრო ფართო პროგრამით გამოიცემა, ჩაერთობა ილუსტრაციები, კარიკატურები ფ. სხ. მოწვეულ არიან ახალი თანამშრომელნი, როგორც ადგილობრივი, ისე რუსეთსა და საზღვარ გარედან. ფასის გადახდა შეიძლება ნაწილ-ნაწილად: 3 და 2 მან.

ფასი: 1 წლ. 5 მ., 6 თვ. 2 მ. 75 კ., 3 თვ. 1 მ. 50 კ., 1 თვ. 50 კ., ცალკე № 10 კ. სოფლის მასწავლებელთ, სამკითხველოებს, სტუდენტებს და კოოპერატიულ დაწესებულებათ დაეთმობა 1 წლ 4 მ., 6 თვ. 2 მ. 50 კ., 3 თვ. 1 მ., 1 თვ. 40 კ., ცალკე № 10 კ.

საზღვარ გარედ ყველა ფასებს ემატებათ თვეში 25 კ. გადასაგზავნი. ვანცხადების ფასი კანტორასთან შეთანხმებით. 1651.

გამართულია ხელის მოწერა 1913 წლის

წელიწადი მეორე | **ზმა კაზეთისა-ზე** | წელიწადი მეორე

913 წელს ჯერ ჯერობით გაზეთი გამოვა კვირაში **ორჯერ** ხუთშ. და კვირ. იმავე პროგრამით

	ფოსტით გაგზავნა		სოფლებში და სოფლებში.	
გაზეთის ფასი:	ერთი წლ.	3 მ. 50 კ.	ერთი წლით	2 მ. 50 კ.
	ნახევარი წლ.	1 „ 80 „	ნახევარი წლით	1 „ 30 „
	ერთი თვით	40 „	ერთი თვით	25 „

ცალკე ნომერი ყველგან 3 კაპ.

გაზეთის გამოწერა შეიძლება მხოლოდ თვის პირველი რიცხვიდან.

გაზეთის დასაკვეთი ფასი და სხვა ანგარიშები უსათუოდ ამ მისამართით უნდა გამოიგზავნოს г. Сѣгнахъ К. І. Ткавадзе. 1669.

მიიღეთ საოკეთესო გემოს მარცვლოვანი,
ქვირითის (კავიარ.) **ზიზილაული,**
თევზის მრეწველნი
ძმ. ბ ე ბ ვ ე ლ ო ვ ე ბ ი.
ჯუშკი ს ქ., საკუთარი ს. № 9.
ტ ე ლ ე ფ ო ნ ი № 712.
1131

გამოსული ქერჩის
სელიოტკები,
და ყოველგვარი
კონსერვები.

მოგვდის მუდამ დღე საკუთარი სამრეწველოდან ახალი თევზი, ხიზილალა, (ეიტკა), ორაგული, თაი, ტარალანა, ლოქო და სხვ. და არითვე ყოველ დროს იყიდება მაღაზიაში **მოხარშული ლობიო, ურგიელი,** და ყოველგვარი

შ ა ვ ი ზ ი ზ ი ლ ა

ს ა ვ ა ჭ რ ო ს ა ხ ლ ი
ძმ. სესიევები და ამხ.
ტფილისი, ვაგზლის ქუჩა № 6. **ტელეფ. № 197.** მომავალ **ღლესასწაულებისათვის**
ყ ვ ე ლ გ ა ნ
დაგზავნილია გასასყიდად

ა რ ა ყ ი
„ჭაჭისა და კახური“,
კახურ ღვინისა ტ ყურძნისაგან გამოხდილი, საკუთარ სპირტ-ღვინოძ-არყის ზავოდებში დამზადებული **კახეთში**
ღირსებით არ ჩამოუვარდება „კოტნი ის“
მ ო ი თ ხ ო ვ ე თ ყ ვ ე ლ გ ა ნ